

PRESES APSKATS

Sagatavoja:
Uzziņu un informācijas centrs
Latvijas Nacionālā bibliotēka

17-05-2024

Preses apskatā: raksts laikrakstā "Kultūrzīmes" par reģiona mazo bibliotēku pastāvēšanas problēmu Latvijā, ietverta informācija par Somijas un Igaunijas pieredzi; Latvijas reģionos akcents - lasītprasme un aktīvi norit Nacionālās skaļās lasīšanas čempionu atlase; informācija par Muzeja nakts pasākumiem muzejos un LNB; Mazsalacas bibliotēkā aktīvi norit stāstu pēcpusdienas; Ulbrokas bibliotēkā, akcentējot latviešu senvārdu nozīmi piederības kultūras, valodas un domāšana izpratnē, izveidota izstāde "Vārdene" un noritējusi tikšanās ar folkloristi Janīnu Kursīti; Naukšēnu bibliotēkas apmeklētāji kopā ar Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta speciālistiem dodas novadpētniecības ekspedīcijā, izzinot tuvāko apkārtni un citi nozares jaunumi.

Žurnālā "Ir" rakstā "Jaunas mājas grāmatai" par grāmatu vērtību stāsta antikvariāta "Gunasgrāmatas" īpašniece, režisors, producers un TV raidījumu vadītājs Rolands Laķis bibliotekāra profesiju apgūst LNB KAC 960 stundu programmā "Bibliotēku zinības un arhīvu zinības" un veido sabiedrisko bibliotēku. Žurnāls pieejams LNB Periodikas lasītavā.

Preses apskatā iekļauti raksti no Latvijas centrālajiem un reģionālajiem laikrakstiem.

Vienlīdzīgas iespējas visiem

"Kultūrzīmes" noskaidroja, kā publisko bibliotēku darbība tiek likumiski regulēta Somijā, Igaunijā un Lietuvā

DIĀNA JANCE

Pirms vairākiem gadiem "Kultūrzīmes" vairākos rakstos jau pētīja reģionu mazo publisko bibliotēku situāciju, no kuriem zīmīgākā raksta nosaukums bija "Lauku bibliotēkas "medijamo sugu" sarakstā" ("Kultūrzīmes", 21.03.2018.). Diemžēl mazo bibliotēku skaits un pakalpojuma pieejamība turpina samazināties.

2022. gadā veltīga bija iedzīvotāju cīņa par Jūrmalas bibliotēkām, bet aprīļa beigās pa visu valsti izskanēja septiņu Limbažu novada mazo bibliotēku iespējama liktenis, un skaidrs, ka "pagasta bibliotēku optimizācija", kā tiek saukts šis process, notiek arī citviet. Limbažu novada iedzīvotājiem gan tiek solīts, ka turpmāk bibliotēku pakalpojums būsot kvalitatīvs un racionāls, tiesa – bez Arciema, Biriņu, Katvaru, Vitrupe, Stienes, Straumes, Braslavas pagasta bibliotēkām.

Latvijas Bibliotēku likuma 6. panta trešajā daļā tiek tiesām paredzētas tiesības "pašvaldībām likvidēt un reorganizēt bibliotēkas" ar no-

sacījumu, ka tiek ņemts vērā Latvijas Bibliotēku padomes atzinums. Pirmdien izskanēja, ka valdošā koalīcija vienojusies Kultūras ministrijas vadībā strādāt pie vairāku bibliotēku saglabāšanas, tajās ieviešot papildu pakalpojumus. Tiek uzsvērts, ka pienācis laiks skaidri definēt bibliotēku lomu valsts pārvaldes uzdevumu pildīšanā.

"Kultūrzīmēm" likās būtiski noskaidrot, ko likums paredz kaimiņvalstīs, vai arī tur pašvaldībām ir līdzīgas tiesības, gluži kā par to 3. maija raidījumā "Kultūrsoks" skaidroja Limbažu novada izpilddirektors Artis Ārgališ: "(Pašvaldības) darba grupa nemainīs savu priekšlikumu arī pie negatīva (Latvijas Bibliotēku padomes) atzinuma, un saprotams, ka pozitīvas noteikties nebūs. Ar to arī mēs rekināmies, bet sagaidīsim atzinumu." No viņa teiktā var noprast, ka pašvaldībā varetu reaģēt, "ja tur būs kāds vērā ņemams priekšlikums par to, kā papildināt vai ko izdarīt vairāk nekā mūsu priekšlikuma", tomēr "aspektu par to, ka neslēgt un viss – tāds gan mēs neņemsim vērā."

Novadnieku dialogs Igaunijas vietējā bibliotēkā palīdz nostiprināt bibliotēku lomu ikvienā lielā un mazā sabiedrībā.

PUBLICITĀTES FOTO

SOMIJA: bibliotēkas pieejamas ikvienam

"Bibliotēkas ir labklājības valsts galvenais pakalpojums, un to slēgšana ir nopietnas krīzes iezīme," ir pārliecināts Somijas bibliotēku biedrības pārstāvis Ville Vārne. Viņš "Kultūrzīmēm" pastāstīja, ka līdz šim Somijas bibliotēkas bijušas slēgtas vien Helsinku bombardēšanas laikā Ziemas kara un

Turpinājuma kara laikā un, protams, stipri samazināts pakalpojumu skaits bijis arī pandēmijas periodā.

Tomēr – apmeklētāju skaits bibliotēkās arvien pieaug, un pēdējos gados tās ir piedzīvojušas lielu apvērsumu. Mūsdienās apmeklētāji bibliotēkās aizņemas ne tikai grāmatas, bet arī dažādas

saimniecībā noderīgas lietas, tomēr jāņem vērā, ka tas esot tikai viens procents visu bibliotēkā pieejamo mūsdienu pakalpojumu. Piemēram, bibliotēkas piedāvā iespēju ierakstīt mūziku un drukāt telpiskus objektus ar 3D printeri.

1928. gadā pieņemtais Somijas Bibliotēku likums nosaka, ka bibliotēkām jābūt pieejamām ikvienam. Valsts pirmsākumos bibliotēku darbību pilnībā nodrošināja valsts finansējums, tagad naudu no sava budžeta daļēji piešķir arī pašvaldības. Kopš 1928. gada likuma panti gan vairākas reizes atjaunoti un papildināti, tomēr jo-

projām uzsvērts, ka bibliotēku pakalpojumiem iedzīvotājiem jābūt pieejamiem pilnībā bez maksas un tiem visā valstī jāatbilst noteiktiem, līdzīgiem standartiem.

VILLE VÄRNE:

"Bibliotēkas ir labklājības valsts galvenais pakalpojums, un to slēgšana ir nopietnas krīzes iezīme."

PUBLICITĀTES FOTO

VALTTERI MAJAVAKOSKI / PUBLICITĀTES FOTO

Vidēji viens Somijas iedzīvotājs gada laikā bibliotēku apmeklē deviņas reizes un izlasa 15 grāmatas.

Somijā mēdz pamatoti lepoties, ka ap 70% iedzīvotāju dzīvo tikai trīs kilometru attālumā no tuvākās bibliotēkas, bet 23% bibliotēku atrodas līdz 10 kilometriem no mājvietas, turklāt valstī pie iedzīvotājiem brauc arī 123 bibliobusi, no kuriem pats pirmais savu darbību uzsāka 1913. gadā. Kopējais valsts un pašvaldību plānotais budžets bibliotēku materiālu iepirkumiem uz vienu iedzīvotāju visās pašvaldībās paredzēts vienāds – šogad tas ir 65 eiro gadā. Tiesa gan, desmit gadu laikā, no 2012. līdz 2022. gadam, no 827 publiskajām bibliotēkām valstī palikušas 723, tomēr kopumā 2023. gadā iedzīvotāji no bibliotēkām bija aizņēmušies vairāk

nekā 25 miljonus grāmatu, vidēji viens Somijas iedzīvotājs gada laikā bibliotēku apmeklē deviņas reizes un izlasa 15 grāmatas. Statistika liecina, ka vairāk nekā 40% Somijas iedzīvotāju par savu iecienītāko brīva laika nodarbi atzīst lasīšanu un bibliotēkas apmeklē līdz pat 80% valsts iedzīvotāju.

Vai Somijā pašvaldība varētu slēgt kādu bibliotēku?

Publisko bibliotēku likums nosaka, ka Kultūras ministrija ir atbildīga par bibliotēku politiku un tās attīstību. Savukārt Reģionālās pārvaldes biroja uzdevums ir izstrādāt nacionālās politikas izpildi attiecībā uz bibliotēkām savā teritorijā, sekot līdzi un pārbaudīt to darbību, pēdā-

lities vietējās, valsts un starptautiskās attīstības pasākumos, kā arī pildīt ministrijas uzdotos papildu uzdevumus izglītības un kultūras jomā. Pašvaldību pārziņā ir publisko bibliotēku darbības organizēšana, un Somijas Bibliotēku likums nosaka, ka "vietējās pašvaldības ir atbildīgas par publisko bibliotēku darbības organizēšanu". Tās var organizēt publisko bibliotēku darbību patstāvīgi vai sadarbībā ar citām pašvaldībām, vai kā citādi. Kā arī Vietējo pašvaldību likumā noteikts, ka, "pieņemot lēmumus par galvenajiem jautājumiem, kas saistīti ar publiskajām bibliotēkām, pašvaldībām jāapspriežas ar iedzīvotājiem, turklāt tas vērtējams kā daļa no pašvaldību pienākuma nodrošināt iedzīvotāju līdzdalību un ietekmi".

Avots: Kultūrzīmes

Datums: 15-05-2024

IGAUNIJA: stiprina bibliotēku lomu

Kā skaidroja Igaunijas Kultūras ministrijas bibliotēku padomniece Ille Taliherma, šobrīd ministrijas darba grupa veic grozījumus Publisko bibliotēku likumā. "Publiskajām bibliotēkām ir liela nozīme vienlīdzīgu iespēju nodrošināšanā visiem Igaunijas iedzīvotājiem, tas nozīmē neierobežotu piekļuvi informācijai un zināšanām, iespēju izglīties un piedalīties kultūrā, veidot lasīšanas paradumus un attīstīt digitālās prasmes. Izmaiņas likumā paredz jaunas sadarbības formas bibliotēku tīkla un pakalpojumu attīstībai, lai bibliotēkas pakalpojums kopumā kļūtu mūsdienu un atbilstu lasītāja vajadzībām," viņa teic. Pēc Bibliotēku likumā noteiktā, ikkatru 500 iedzīvotāju rīcībā jābūt vismaz vienai bibliotēkai. Pēc statistikas datiem, 2023. gadā Igaunijas bibliotēkas klātienē lasītāji apmeklēja 5,3, bet virtuāli – 5,4 reizes.

Igaunijā 2022. tika atzīmēts kā Bibliotēku gads, un kopš tā laika visā valstī aizsākas dažādas diskusijas programmā "Novadnieku dialogi vietējā bibliotēkā". Šīs sarunas palīdz nostiprināt bibliotēku lomu ikvienā lielā un mazā sabiedrībā – kā vietu, kas pulcē cilvēkus, lai apspriestu pasaules lietas, pasākumu mērķis bija arī stiprināt bibliotēkas kā kopienas

centra lomu. Bibliotēku gada projektu vadītāja Lina Valdre skaidro, ka Igaunijā darbojas vairāk nekā 800 bibliotēku un daudzviet bibliotēku telpas un gaisotne tiešām esot viena no retajām kopienas tikšanās vietām. Šajos gados daudzu bibliotēku darbinieki esot pabeiguši apmācības un apguvuši pamatus labas diskusiju telpas veidošanai un vietējo sarunu uzsākšanai. Bibliotekāri kopā ar iedzīvotājiem spriežot, piemēram, kā labāk sagatavoties krīzēm, kā veidot labāku pilsetu, kāda varētu būt labāka bibliotēka jauniešiem un kādas sarunas kopienām vispār ir vajadzīgas. "Šo sarunu mērķis nav ātri atrast risinājumus, bet gan savest kopā cilvēkus, lai pamanītu un ieklausītos viens otru, kā arī akcentētu bibliotēku lomu sabiedrībā."

Vai Igaunijā pašvaldība varētu slēgt kādu bibliotēku?

Pēc Igaunijas Bibliotēku likumā teiktā, publiskā bibliotēka tiek reorganizēta vai publicās bibliotēkas darbība tiek izbeigta ar pašvaldības domes lēmumu. Likums arī nosaka, ka "par publiskās bibliotēkas reorganizāciju vai darbības pārtraukšanu pagasta vai pilsētas pašvaldība Kultūras ministrijai paziņo vismaz mēnesi pirms plānotā datuma".

LIETUVA: sociālas institūcijas

Lietuvas valsts Bibliotēku likumā noteikts, ka lauku apvidos katru 700 līdz 800 iedzīvotāju rīcībā jābūt vismaz vienai bibliotēkai. Turklāt – "bibliotēku iespējams pārvietot tikai uz labākām telpām, kas vairāk piemērotas bibliotēkas funkcijām nekā tās agrākā atrašanās vieta".

Kā "Kultūrzīmēm" pastāstīja Lietuvas Žilpamūšas bibliotekāre Daina Goštautiene, mazās lauku bibliotēkas ir apdzīvoto vietu sociālās struktūras neatņemama sastāvdaļa un tām ir nozīmīga loma vietējo kopienu sociālajā dzīvē, turklāt tās sniedz ieguldījumu sava reģiona vēsturiskā un kultūras mantojuma saglabāšanā. "Bieži bibliotēkas pat vairāk nekā citas institūcijas pilda sociālās komunikācijas funkcijas un joprojām ir pieejamākās kultūras institūcijas. Dažkārt tās pat ir vienīgās sociālās institūcijas, kas rūpējas par grūti sasniedzamu attālu mājvietu iedzīvotāju kultūras, izglītības un informācijas vajadzībām. Bibliotēkas ir arī vēsturiskās atmiņas, kultūras, novadpētniecības un izglītības centri, kuru galvenais uzdevums ir dokumentālo, drukāto un materiālo informācijas avotu apguve, saglabāša-

na un izmantošana. Lai saglabātu un attīstītu kultūras, kā arī vēstures tradīcijas, bibliotēkās notiek pasākumi, kuros lasītājus iepazīstinām ar vēsturi, literatūru un mākslas notikumiem. Bibliotēkās bieži notiek arī novadpētniecības darbs un vietējo hroniku veidošana. To pieejamības dēļ tieši bibliotēkām ir iespēja uzlabot daudzu lauku iedzīvotāju dzīves kvalitāti. Mazā lauku apdzīvotā vietā skola, kultūras centrs un bibliotēka ir kā viena ģimene, kurā visi palīdz un papildina cits citu. Tieši bibliotēkā iedzīvotāji bieži vērsas pēc palīdzības, konsultācijām un padoma."

Vai Lietuvā pašvaldība varētu slēgt kādu bibliotēku?

Bibliotēku likuma 19. pants pirmā daļa nosaka, ka "publiskās bibliotēkas un valsts nozīmes bibliotēkas nedrīkst tikt slēgtas". Taču tālāk paskaidrots, ka, ja tomēr atrodami objektīvi iemesli bibliotēkas slēgšanai, ikvienā gadījumā jāveido speciāla komisija, kura rūpīgi iepazītos ar iemesliem. Komisijā jābūt pārstāvim no Kultūras ministrijas, novada bibliotēku metodiskā centra, kā arī slēgšanai nolemtās bibliotēkas darbiniekiem. **KZ**

Avots: Kultūrzīmes

Datums: 15-05-2024

▲ **JAU** otro reizi Muzeju nakts piedalīsies ekspozīcija *Skulptūru mežs* muzeju krātuvē (Pulka ielā 8, Rīgā), kur no plkst. 15 līdz 22 ir paredzēta plaša pasākumu programma gan pieaugušajiem, gan arī bērniem, aicinot ļauties mitradei un mitizīņai.

FOTO - ALEKSANDRA ZĒBERGA

No klusās diskotēkas līdz orientēšanās spēlei

Ilze Auzāne

TĀ NORISINĀSIES 18. maija vakarā. Tajā piedalīsies vairāk nekā divsimt Latvijas muzeji un citas sabiedrisko dzīvi veidojošas organizācijas, kas aicinās «izzināt un iegūt, pētīt un saprast» (šāgada vienojošais moto ir sāsaistīts ar Starptautiskās Muzeju dienas tēmu *Muzeji izglītībai un pētniecībai*).

Rīgā un tās apkaimē durvis apmeklētājiem vērš vairāk nekā astoņdesmit kultūrvietas, piedāvājot daudzveidīgu programmu. Piemēram, Mākslas muzejs *Rīgas birža* rosinās pievienoties klusajai diskotēkai un iepazīt dažādu kultūru deju mūziku. Katrs interesents bezvadu austiņās varēs izvēlēties atskaņot vienu no pieejamajiem mūzikas kanāliem un ļauties īpašai atmosfērai, kuru radīs vakara diskžokeji.

Latvijas Nacionālajā bibliotēkā notiks pasākums *Res-*

Jau divdesmito reizi - Muzeju nakts

tarījam la-sī-ša-nu! Šajā dienā tiks atklāta ilustrāciju izstāde *Izstāstīt pilsētu*, būs aplūkojamas pārējās ekspozīcijas, norisināsies dažādas radošās aktivitātes, tostarp skaļās lasīšanas maratons, kurā apmeklētāji kopā ar bibliotēkas darbiniekiem un īpašajiem viesiem lasīs priekšā *Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas 2024* izraudzītās grāmatas. «Mērisim, cik grāmatas kopīgi pagūsīm izlasīt Muzeju nakts laikā,» atklāj pasākuma rīkotāji.

Muzejs *Ebreji Latvijā* piedāvās pastaigu pa ebreju vietām un stāstījumu par topošo muzeja ēku Alksnāja ielā. «Mūsu programma no vienas puses izceļ bagātīgo ebreju vēstures un kultūras mantojumu Rīgā, kur katrai ēkai ir

savi stāsti, ar kuriem būsīm priecīgi dalīties, no otras puses mēs gribam iesākt arī jaunu stāstu – par muzeja jauno mājvietu Alksnāja ielā 5, kur senajā spīkerī top modernais muzejs, piediedrojo ties citiem amata brāļiem šajā brīnīgajā Vecrīgas nostūrī,» norāda muzeja direktors Ilja Ļenskis.

Savukārt reģionos notiks pašvaldību, privāto muzeju un nevalstisko organizāciju rīkotas aktivitātes 136 vietās. Vidzemē vietējie iedzīvotāji un viesi 18. maija vakarā varēs apmeklēt pasākumus 38 vietās, Kurzemē – 36 vietās, Latgalē – 37 vietās un Zemgalē – 25 vietās. «Eiropas Muzeju nakts rada iespēju aizvest apmeklētāju arī ārpus galvaspilsētas. Muzeji reģionos rada un piedāvā kvalitatīvu saturu, kur katrs var atrast savām interesēm atbilstošu pasākumu. Šogad Cēsu muzeja fokuss ir izcelt īpašo muzeja ekspozīcijās caur orientēša-

nās spēli,» saka Cēsu muzeja direktore Ināra Bula.

Muzejā *Hoijeres kundzes viesu nams* Liepājā ir ieplānots maizes cepšana iekštelpās un dažādas aizraujošas aktivitātes Hoijeres nama pagalmā, tostarp Rīgas cirka klauvēšana un žonglēšanas izrāde, kā arī postfolka grupas *Ilgi* koncerts un danči.

Raiņa un Aspazijas vasarnīcā Jūrmalā notiks pasākums *Dzejas pusnakts*, kas vasarīgās noskaņās apvienos dzeju un elektronisko mūziku un norisināsies jau astoto reizi. Iepriekš tas ir noticis plavā, rūpnīcā, graustā, bārā, tirgū un pat baznīcā. «*Dzejas pusnakts* vasarnīcā ir nozīmīgs notikums, jo, pirmkārt, ciešosimies pie latviešu lielajiem dzejniekiem un, otrkārt, būsīm Jūrmalā. Vēl vasarīgāku vietu nevaru iedomāties,» uzsver pasākuma rīkotāja Amanda Kaufmane.

Rotko muzejs Daugavpilī piedāvās skatīt laikmetīgās

mākslas izstādes, ļauties jaunrades procesam un piedzēt poļu keramiķu veidotu ugunīgu mākslas performanci. Tikai šajā dienā būs redzama ukraiņu mākslinieka Vjačeslava Pasinoka ekspozīcija *Cerība bērna acīm*. Tajā apskatāmos keramikas objektus viņa vadībā darinājuši ukraiņu bērni, kuri patvērās no bombardēšanas Harkivas metro stacijā. Izstāde jau ir pārviesojusies Turcijā, Norvēģijā un Nīderlandē, vēstot par mākslinieka personīgajiem pārdzīvojumiem un daudzo Ukrainas bērnu kara laika pieredzi.

Jāpiebilst, ka Muzeju nakts laikā vilcieniem, kas no pulksten 18 līdz pusnaktij atradīsies ceļā, pilnas cenas viena brauciena elektroniskajām un drukātajām biļetēm tiks piešķirta piecdesmit procentu atlaide.

Ar visu programmu var iepazīties internetvietnē latvia.icom.museum.lv. ●

Avots: Diena

Datums: 15-05-2024

Šajā mācību gadā īpaša uzmanība

Alūksnes vidusskolas prioritāte 2023./2024. mācību gadā ir izglītojamo lasītprasmes un tekstpratības pilnveide un attīstīšana mācību stundā, tāpēc pedagogs, plānojot mācību stundu, iekļauj daudzveidīgas metodes un paņēmienus šo prasmju attīstīšanā. Uzdevums: visos mācību priekšmetos izkopt lasītprasmi, argumentēšanas prasmi un pašizziņu.

LASĪŠANAS ČEMPIONI vienojas kopīgā foto.

Piedalās Skalās lasīšanas sacīkstēs

Latvijas Nacionālā bibliotēka (LNB) sešto gadu organizē Skalās lasīšanas sacensību Latvijas skolu 5. klašu skolēniem ar mērķi pilnveidot skolēnu prasmes izvēlēties piemērotu un interesantu literatūru lasīšanai, sekmēt interesi par grāmatām un lasīšanu un veicināt lasītprasmi.

Aprīlī Alūksnes vidusskolā tikās klašu lasīšanas čempioni, lai noskaidrotu labākos no labākajiem, kuri turpinās sacensību novada kārtā.

Žūrija (Alūksnes vidusskolas bibliotekāre Baiba Lietpure un

Alūksnes novada bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļas galvenā bibliotekāre Zane Drozdova) lēma, ka 22. maijā Alūksnes novada Skalās lasīšanas sacensībā dalību turpinās Alekss Skuja, Eduards Kivriņš, Alise Akmentiņa, Lauma Taurmane (5.a klase), Dita Kozilane, Roberta Bumbiņa (5.b klase), Rēzija Bukaldere, Matejs Berļakovs (5.d klase), Annija Brice (5.e klase), Elza Donska un Anete Gusta (5.f klase).

Paldies skolotājam Ilgai Markītānei un Evai Klietai! Vēlam visiem lasītprīkiem un panākumus sacensību turpinājumā!

Process, kas prasa laiku, pacietību un iesaisti

Lasītprasme ir prasme savienot burtus, zībes vārdos, tādējādi izlasot tekstu. Savukārt tekstpratība ir prasme izprast izlasīto tekstu, interpretēt un analizēt to, kā arī veidot savu tekstu. Jo skolēns ātrāk apgūst lasītprasmi, pilnveido tekstpratību, jo viņam vieglāk apgūt mācību vielu visos mācību priekšmetos.

Valodu stundās ik dienu mācību uzdevumi ir saistīti ar lasītprasmes un tekstpratības pilnveidi: teksta lasīšana, jautājumu izveide, atbildes uz jautājumiem, refleksija par izlasīto, informācijas atlase, analīze, savu teikumu veidošana, vārdu krājuma paplašināšana caur izlasīto tekstu. Paralēli skolēni tiek rosināti lasīt daiļliteratūru mājās, daloties savā, lasītāja, pieredzē. Mājas lasī-

šanā nozīmīga loma ir ģimenes locekļiem, kas kopā izvēlas lasāmvielu, lasa kopā, pārrunā izlasīto.

Valodu mācību grupas skolotājas šajā mācību gadā organizēja skolu aktivitātes, kas veicināja lasītprasmes un tekstpratības pilnveidi. Septembrī norisinājās Dzejas dienu aktivitātes "Dzeja dzīvo pie skolām". Skolēni lasīja dzeju, izvēlējās sev tuvas dzejoļus un atdzīvināja tos, uzrakstot uz brūģa pie skolas. Novembrī tika svinēta Ojāra Vācieša 90. dzimšanas diena, lasot, izprotot, tulkojot, runājot viņa dzeju, radot savus dzejoļus, izmantojot dzejnieka vārdus aktivitātē "Sajauktais dzejoļis".

21. februārī atzīmējām Dzimtās valodas dienu ar aktivitāti "Diena ar grāmatu". Šajā dienā skolēni un skolas darbinieki

starpbrīžos centās neizmantot mobilo tālruni, bet lasīt grāmatu, sarunāties par izlasīto, veidot savas klases lasāmo grāmatu sarakstu uz klases durvīm. Visas dienas garumā tika lasīts dažādos mācību priekšmetos, arī tādos kā sports un vizuālā māksla. Iespējams, ka tieši šajā dienā kāds no skolēniem izvēlējās dzejoļi un prozas fragmentu skolēnu skatuves un runas konkursam "Skaista mana valodiņa", kas skolā norisinājās marta sākumā.

Lasītprasmi un tekstpratību attīsta arī skalā lasīšana, kas rosinā lasītāju izprast katru vārdu, lai to varētu pareizi un ar izteiksmi izlasīt. Ja dzirdat, ka kāds lasa skaļi, tad tas noteikti ir 5. klases skolēns, kurš gatavojas Nacionālo skalās lasīšanas sacensību skolas kārtai.

Lai turpinātu sniegt atbalstu

skolēniem tekstpratības pilnveidē, četru skolotāju komanda šonedēļ uzsāks mācības Valsts izglītības satura centra un Latvijas Universitātes Starpnozaru izglītības inovāciju centra veidotajā programā "Tekstpratība dažādos mācību priekšmetos – starpdisciplināras mācības skolotāju komandām – (LV, STEM, SPMJ, sākumskola)".

Tekstpratības pilnveide ir ilgtermiņa process, kurā mijiedarbība notiek starp skolēnu, skolotāju un ģimeni. Šis process prasa laiku, pacietību un iesaisti. Lasīsim kopā grāmatas! Runāsim par izlasīto! Uzdosim jautājumus un atbildēsim uz tiem! Paplašināsim vārdu krājumu! Būsim atbalsta plecs cits citam lasītprasmes un tekstpratības pilnveidē!

Jana Solovjova, valodu mācību grupas vadītāja

LEPOJAMIES AR LATVIEŠU VALODAS UN LITERATŪRAS OLIMPIEŠIEM!

Alūksnes vidusskolā aizvadīta Alūksnes un Gulbenes novadu latviešu valodas un literatūras olimpiāde! Lepojamies ar izglītojamo sasniegumiem un skolotāju ieguldīto darbu!

1. vieta

9. c klases skolniecei Ancei Pilsēniecei, skolotāja Inese Kaulakane

2. vieta

9. c klases skolniecei Natai Tuvi, skolotāja Inese Kaulakane

3. vieta

5. e klases skolniecei Annijai Bricei, skolotāja Ilga Markītāne
6. c klases skolniecei Martai Bondarei, skolotāja Jana Solovjova

Atzinība

5. a klases skolniecei Elizabetei Gonšteiņai, skolotāja Ilga Markītāne

Avots: Alūksnes un Malienas Ziņas
Datums: 17-05-2024

- lasītprasmei

Lasītprasmes veidošana nav kampaņa

Lasītprasmes veidošana sen vairs nav tikai valodu vai literatūras skolotāju atbildība. Tā nav kampaņveidīgs pasākums, tas ir secīgs, ilgstošs process, kas prasa laiku, pacietību, uzmanību, iedziļināšanos, koncentrēšanos, tāpēc skolēniem tas nepatīk, jo ir grūti.

Reizi semestrī katrā klasē, kurā mācu literatūru, organizēju ārpusklases literatūras lasīšanas seminārus, kad skolēni stāsta par pēc paša

izvēles izlasītu grāmatu. Pirmajā semestrī tam noteikti ir jābūt latviešu autora darbam, otrajā semestrī tā var būt arī ārzemju autora grāmata. Ar katru nākamo semināru skolēnu izlasīto grāmatu izvēle kļūst arvien atbildīgāka, stāstījumi saturīgāki, izteikto savu domu saturs dziļāks un pārdomātāks.

Daudz lasām mācību stundās, izmantojot dažādas metodes un paņēmienus (klusā, skaļā lasīšana, lasīšana lomās, dialogos u.tml.). Pēdējos mācību gados daudz nākas

“tulkot” atsevišķus vārdus, frāzes, frazeoloģismus, jo daudzu skolēnu leksika ir ar ierobežotu vārdu krājumu, bet, lai teksts tiktu izprasts, svarīga ir katra vārda nozīme. Skolēni nekautrējas jautāt, ja kāda vārda nozīmi nezina. Mācu nebaudīties kļūdoties – katra pieļauta, bet pēc tam saprasta un izlabota kļūda jau ir izaugsme.

Ilga Marķitāne, skolotāja

Lasīt to, kas pašiem patīk

Lai veicinātu lasītprīka veidošanos, skolēnam sākotnēji jāuztver lasīšana kā izklaide, nevis kā kārtējais pienākums, kas jāpilda. Motivācija veidojas dažādu faktoru ietekmē: audzināšanas, skolotāju, klasesbiedru un vienaudžu attieksmes, sekmju, mācību procesa un paša darbības rezultātā.

Novembrī un aprīlī skolēni stāsta klasē par savu mājās lasīto grāmatu, par to saņemot vērtējumu. Tomēr vislielākais prieks, kad lasī-

šana kļūst par vaļasprieku. Daudzi 4. klases skolēni lasa grāmatu sērijas, nes tās uz klasi rādīt klasesbiedriem. Nesen viesojāmies pie pirmskolas grupas bērniem, lai ieinteresētu lasīt. Skolēniem mirdzums acīs!

4. klasei grāmatu izvēlē palīgi ir vecāki, skolas bibliotekāre Baiba Lietpure, Alūksnes novada bibliotēkas darbinieces. Priecājos dzirdēt kāda 4. klases skolnieka teikto: “Šī grāmata iepatikās pat maniem vecākiem!” Paldies par šo sadarbību!

11. klases skolēni lasāmvielu izvēlas jau rūpīgāk, katrs kaut ko lasa, bieži arī angļu valodā. Dažas skolēnu atziņas - skolā piedāvāt grāmatas, kas neattiecas tikai uz mācību procesu, ļaut izvēlēties lasīt to, kas pašiem patīk un interesē, jo piespiedu kārtā lasīt nav jēgas.

Grāmata ir iespēja apceļot pasauli. Privileģija. Greznība. Lai jums katram izdodas atrast draugus grāmatu pasaulē!

Daiga Kozule, latviešu valodas skolotāja

8. c klases skolēnu ieteikumi un atziņas par grāmatu lasīšanu:

1. Izvēlies grāmatu par sev interesējošu tēmu!
2. Noskaidro nezināmā vārda nozīmi, tā paplašinot savu vārdu krājumu!
3. Lasī skaļi, lai dzirdētu, kā skan katrs vārds!
4. Lasot biežas grāmatas, tu trenēsi savu uzmanību.
5. Grāmatās ir daudz jaunu un interesantu faktu.
6. Ja lasīsi grāmatas, būsi gudrs, un skolā būs vieglāk.
7. Grāmatu lasīšana rosina domāt, gūt atziņu, kas dzīvē noderēs.
8. Grāmatu lasīšana ir lietderīgi pavadīts brīvais laiks.
9. Grāmatu lasīšana tik ļoti nebojā redzi kā skatīšanās viedierīcē.
10. Ja lasīsi grāmatas, būs vieglāk likt komatus.
11. Lasī grāmatas un uzlabo savu atmiņu un iztēli!
12. Apbalvo sevi ar konfekti pēc katrām desmit izlasītajām lappusēm!

Notiks Skalās lasīšanas sacensības

18. maijā no pulksten 12 līdz 14 Jelgavas Centra pamatskolas zālē notiks Nacionālo skalās lasīšanas sacensību 2. kārtā. Ierasties un atbalstīt savu čempionu aicināti skolēnu vecāki, draugi, skolotāji, mentori, bibliotekāri un visi pārējie interesenti. Skalās lasīšanas sacensības ir konkurss 11–12 gadus veciem 5. klašu skolēniem, kurā tiek noskaidrots lasīšanas čempions, kas uz gadu kļūst par Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) Bērnu direktoru un iegūst oficiālu ceļojošo trofeju skolai, kā arī individuālu balvu un dāvanu kartes grāmatu iegādei. Konkursa 2. kārtai pieteikušās Jelgavas Centra pamatskola un 4. sākumskola, Kalnciema pagasta pamatskola/Kalnciema bibliotēka, Vilces pamatskola/Vilces bibliotēka, Zaļenieku Komerčiālā un amatniecības vidusskola, Elejas vidusskola/Bērvircavas bibliotēka, Svētes pamatskola, Vircavas vidusskola. Konkurss notiek trīs posmos – sacensības skolā vai vietējā bibliotēkā, reģionālais fināls – Jelgavas Centra pamatskolā 18. maijā un valsts fināls – Latvijas Nacionālajā bibliotēkā 5. oktobrī. 1. kārtas sacensībās šogad piedalījās 235 Jelgavas novada un pilsētas skolēni.

Avots: Zemgales Ziņas
Datums: 16-05-2024

Skalās lasīšanas čempione — Sāra Kļaviņa

Solvita Libere: “Faktiski šīs ir sacensības nākamajiem vecākiem, kuri aizrautīgi lasīs priekšā saviem bērniem.”

Skalās lasīšanas sacensības Latvijā notiek jau septīto gadu, un visus gadus Gulbenes novada jaunie lasītāji ir tajā aktīvi piedalījušies. Šogad skalās lasīšanas čempione ir Gulbenes novada vidusskolas 5. i. klases skolniece Sāra Kļaviņa. Par to “Dzirkstele” informē Gulbenes novada Skalās lasīšanas sacensības kuratore, arī bērnu bibliotēkas vadītāja Solvita Libere.

S. Libere stāsta, ka Skalās lasīšanas sacensībās piedalījās 13 5. klašu skolēni no Gulbenes novada vidusskolas, Stāķu, Tirzas un Lejasciema pamatskolas. “Žūrijas sastāvs mainās katru gadu, bet nemainīga vērtība ir Edīte Silķēna, šajā gadā klāt nāca Jāņa Iļģaviņa un Normunds Mazūrs,” saka S. Libere.

Tikai 5. klašu skolēni

Sacensībās piedalījās tikai 5. klašu skolēni. S. Libere skaidro, ka vairākos pētījumos ir pierādīts, ka 5. klase ir kā robežšķirtnie. Ja pirms 5. klases bērni labprāt lasa, tad 5. klasē lasīšanas patika sāk virzīties prom no aktuālo interešu loka. Arī bibliotēkā mēs to esam novērojušas. Tāpēc ir nolemts organizēt šim vecumposmam sacensības, jo sacensties bērniem patīk. Grāmatas skolēni izvēlas paši – nav nekādu aizliegumu, vienīgi nevar lasīt dzeju, tautas pasakas un savu sarakstītu grāmatu. Skolēni lasa dabiski, māk atrast īsto fragmentu, spēj aizraut klausītājus, faktiski šīs ir sacensības nākamajiem vecākiem, kuri aizrautīgi lasīs priekšā saviem bērniem,” skaidro S. Libere.

IZTEIKSMĪGA LASĪTĀJA, kura izcīnīja uzvaru Skalās lasīšanas sacensībās, ir Gulbenes novada vidusskolas skolniece Sāra Kļaviņa.

Katru gadu lasa “Grega dienasgrāmatas”

Uzvarētāja dosies uz starpposma Ogres bibliotēkā (Vidzemes fināls), kas ir šogad jaunums, lai atspoguļotu Nacionālo finālu Rīgā Latvijas Nacionālajā bibliotēkā. Uz Rīgu dosies pirmo trīs vietu ieguvēji. Parasti šis brauciens notiek kopā ar uzvarētāja klasi, kas enerģiski atbalsta savu klases biedru. Nacionālajā finālā tiksies 18 skolēni, no katra reģiona 3, vēl 3 no Rīgas un 3 no Pierīgas. Kopā – 18. Kad notiks starpposms, vēl nav konkrēti zināms, bet tas būs septembrī. Nacionālais fināls notiks 5. oktobrī.

Temati, kādus izvēlas Skalās lasīšanas sacensību dalībnieki, ir ļoti dažādi. “Protams, katru gadu tiek lasītas “Grega dienasgrāmatas”, ir piedzīvojumu grāmatas, šajā gadā bija arī fragments no reliģiska satura grāmatas. Ir gan latviešu au-

tori, gan ārzemju. Mums šogad uzvarēja Sāra Kļaviņa, kura lasīja franču autora Romēna Puertolā grāmatu “Meitenīte, kas norīja mākonī Eifēļa torņa lielumu”. Ļoti nopietna, tajā pašā smieklīgi gaidīja 2017. gada izdota grāmata par adopciju, Islandes vulkānu un vēl citām būšanām un nebūšanām. Otrajā vietā – Elizabete Kalniņa, kura lasīja Dzintara Tilaka grāmatu “Zlatas ceļš” par aktuālo karu Ukrainā. Trešajā vietā – Ralfs Briedis. Viņš lasīja Rutas Svažas grāmatu “Peledsēls Gudrinieks” – piedzīvojumu grāmata, pagājušā gada Bērnu žūrijas grāmata. Visi trīs skolēni ir no Gulbenes novada vidusskolas. Ļoti gribas uzteikt Gulbenes novada vidusskolu un skolotājas Ramonu Runģi-Keišu, Dairu Ģērmani, Aigu Ramani un bibliotekāri Zitu Grinbergu,” uzsver S. Libere. ■

— Inīta Savicka

NOVADA SKOLU 5. klašu skolēni 15. maijā pulcējās uz Skalās lasīšanas sacensībām Gulbenes novada bibliotēkā. Bērnu uzstāšanos vērtēja žūrija.

Avots: Dzirkstele
Datums: 17-05-2024

IEVA ĶĪKULE.

Ieva no Ķoņu ielas jeb izvēle dzīvot laukos

Iļona Fērmane

Zvanu IEVAI ĶĪKULEI, lai aicinātu būt par mūsu viesi, bet signāls telefonā kavējās un itin kā tūšām liek piebremzēt skrejošo dzīves tempu. Evely, kur Ieva strādā par bibliotekāri, ir viena no vietām mūsu novadā, kur internetā savu labumu dod ārkārtīgi taupīgi. To atceros un pacietīgi gaidu, līdz kamēr beidzot atskan levas optimistiskā balss.

Ieva ir no trīsdesmitgadnieku paaudzes, tāpat no tās, kuras pieņemums sabiedrībai šobrīd ir jaunības mērķtiecība un gandrīz neierobežotas fiziskās darbības, kad cilvēks paspēj absolūti visu – gan audzināt bērnus un iekārtot savu personīgo dzīvi, gan strādāt maizes darbu, gan arī ir elastīgs jaunu ideju īstenošanā. Viņi ir tie, kuru rokās drīz tiks atdoti dzīves grozi vietējās, novada vai pat valsts vadīšanā.

Uz vidusskolas absolventiem vienmēr skatāmies ar sentimentālām ilgām, zinot, ka daudzus no viņiem dzīve aizsauls tālu prom no mājām, un nezina, kurš būs tas, kurš atgriezies dzimtajā novadā. Ieva atgriežas, kopā ar vietējo puiši nodibināja ģimeni, iekopj laukos māju, un viņiem ir viss, kas nepieciešams laimīgai dzīvei.

Cik ļoti tu esi vietējā?

Esmu dzimusi un augusi Naukšēnos, kur pabeidzu vidusskolu. Tālāk mans ceļš veda uz Kultūras koledžu Rīgā, kur ieguvu kultūras menedžeres profesiju. Pēc mācībām Rīgā izvēlējos atgriezties dzimtajā pusē, jo Rīga nekad īsti nav vilinājusi. Ja ir darbs un vieta, kur dzīvot, laukos ir ļoti labi. Apprecējos, piedzima meitņa, un ar vīru izlēām, ka vislabāk dzīvot vietā, kur ir svaigs gaiss un kur visu nepieciešamo varam izaudzēt paši. Tā nu šobrīd dzīvojam Ķoņu pagastā, kur varu nodarboties ar dārzkopību. Man vienmēr patīcis arī darbs ar cilvēkiem, un esmu kaislīga grāmatu lasītāja, tāpēc likumsakarīgi saistīja bibliotēkas darbu. Izmantoju iespēju pieteikties bibliotēkās vakancei un jau divus gadus strādāju Evelyes pagasta bibliotēkā.

Kā ir būt bibliotekārei Evely?

Darbs ir ļoti personīgs. Man ir iespēja ar katru cilvēku sazināties individuāli, piezvanīt, izstāstīt par jaunākajiem piedāvājumiem un grāmatām. Manuprāt, laukos cilvēkiem ir svarīga personīga pieeja un ieinteresētība viņu vēlmēs un vajadzībās.

Kāds bija tavš ceļš līdz pašreizējam darbam?

Ceļš līdz bibliotēkās darbam ir bijis raibu raibais – esmu strādājusi gan par pirmsskolas skolotāju, gan par auklīti dažādos bērnudārzos, arī privāti. Pirms diviem gadiem izlēmu mainīt nodarbošanos un nokļuvu šajā jomā, kura man ļoti iepatikās.

Bibliotēkā darbs ir tieši tāds, kādu to pirms tam iztēlojies?

Tas ir krietni grūtāks, nekā to biju iztēlojusies. Cilvēkiem ir priekšstats, ka, strādājot par bibliotekāri, var laiski palasīt grāmatas, bet īstenībā bibliotēkām ir jābūt mazliet no visa – piemēram, jāpalīdz cilvēkiem apgūt digitālās prasmes, jāaprunājas ar katru klientu, jāstrādā pie novadpētniecības darba, jāorganizē jauki pasākumi un vēl beigās jāsavienā kārtībā visi reķini un dokumenti.

Par ko cilvēki vēlas parunāties?

Pārsvarā sarunas ir par grāmatām, prasa manu viedokli, jautā, ko es varu ieteikt. Smejos, ka esmu grāmatu aizmugurīšu lasītājs, jo nav iespējams izlasīt visas bibliotēkas grāmatas, tad nu jāizlīdzas ar kopsavilkumu. Cilvēki vēlas aprunāties arī par sociālām lietām, dārza darbiem un visu, kas tajā brīdī ir svarīgs. Tā kā esmu dārzkopības iesācēja, labprāt uzklaušu un pemu vērā kādu labu padomu par šo tēmu.

Katra apdzīvotā vieta viena no otras atšķiras ar tās cilvēkiem. Kādi ir ēvelieši?

Ēvelieši ir ļoti sirsnīga un cieša kopiena. No sākuma varbūt nepieņemts tevi atplestām rokām, bet pamazām, iekarojot viņu labvēlību, saproti, cik cilvēki šeit ir sirsnīgi un atsaucīgi. Vēl ēvelieši ir ļoti aktīvi un labprāt iesaistās vietējā kultūras dzīvē.

Ko interesantu par ēveliešiem esi atklājusi novadpētniecības jomā?

Ēvels ciems ir ļoti sens ar savām tradīcijām un ļoti aktīvu kultūras dzīvi. Biju pārsteigta par faktu, cik ēvelē ātrāk bijis daudz iedzīvotāju. Savulaik bijušas pat četras bērnudārza grupas. Visiem ēveliešiem bija skumīgi, kad tika slēgta skola, kurai nu jau ir vairāk nekā 150 gadu, bet šobrīd to apsaimeko bibliotēka «Ēvels skola» un tur notiek jauniešu nometnes, tā ka viss pamazām atdzīvojas un atgriežas rosiņa arī skolā.

Kādi kultūras pasākumi ir izdevušies vislabāk?

Pasākumus esmu rīkojusi visdažādākos, bet man pašai visvairāk patikušie tie, kuros varam būt visi kopā un parunāties par kopienai svarīgām tēmām. Vislabāk atmiņā palicis pirmais pasākums, kurā, personīgi uzaicinot, ieradās aktīvās ēvels dāmas. Sarīkojuma temats bija apmaiņšanās ar dārzkopības knifņiem, taču beigās jau runājām vienārsi par dzīvi.

Kā tu raksturosi, kas ir grūtākais, kas interesantākais vai jaukāks bibliotēkā darbā?

Ļoti interesants darbs ir mācīt cilvēkiem digitālās prasmes, palīdzēt izveidot e-pastu vai arī pie-reģistrēties pie ārsta e-vidē, un, kad cilvēks atnāk nākamreiz, un viņš jau daudzās lietas prot izdarīt pats, tas vienmēr sniedz patiesu gandarījumu, ka ir rezultāts darbam, ko daru. Vēl interesanta

pieredze bija nesen, kad kāda meitene meklēja radurakstus Evely. Tā kā bibliotēkā ir kartītes ar ēvels māju nosaukumiem un cilvēkiem, kas dzīvojuši katrā mājā, man izdevās atrast māju, kurā bija dzīvojusi viņas radniecē. Bija prieks, ka palīdzēju atrast trūkstošo informāciju.

Tev grāmatu lasīšanai laiks atliek?

Jā, vakaros vienmēr atliek laiks, lai palasītu. Tikko izlasīju Valda Klišāna abas grāmatas, bet šobrīd esmu iesākusi lasīt Daini Markovska grāmatu «Manas Melburnas meitenes».

Tāpat tu apzināti vēlies palikt dzīvot un strādāt laukos?

Jā, mēs ar vīru pēc meitņas piedzimšanas izvēlējamies dzīvot laukos. Pirms gada ieraudzījām sludinājumu, ka tiek pārdota māja, un, daudz nedomājot, pieņemām šo dzīves izaicinājumu – savu īpašumu laukos. Kļuvām par ģimiešiem un pamazām iepazīstamies ar vietējiem cilvēkiem. Atjaunojam māju un iekopjam apkārtni. Es no sirds izbaudu šo procesu. Šogad pat sanācis visus stādus dārzam izaudzēt pašai. Vīrs uzcēla siltumnīcu, iekopām dārzu, pamazām viss notiek, cik varam, tik darām. Paveicies, ka vīrs daudz ko māc paveikt pats, šobrīd ar pašu rokām top arī meitņai rotaļu laukums.

Vai zini, cik vienaudžu, skolas biedru atgriezušies dzimtajā novadā?

Pagājušajā vasarā mums bija klases salidojums, nu ļoti maz esam atgriezušies, man šķiet, ka zinu tikai vēl trīs klases biedrus, kas dzīvo netālu. Pārsvarā visi ir Valmierā, Rīgā vai ārpus Latvijas. Bet domāju, ka, vēl vairāk attīstoties interneta kvalitātei un attālinātā darba iespējām, arvien vairāk jaunās ģimenes tomēr izvēlēsies pārcelties uz laukiem.

Vai sabiedrība ir pretimnākoša un pašvaldība atbalsta jaunās ģimenes?

Jā, pašvaldība atbalsta jaunās ģimenes. Mums Rūjienā ir ļoti labs bērnudārzs ar visdažādākajām iespējām. Šogad pašvaldība pat nodrošināja peldētpārnācību un transportu uz Valmieru, un tas viss ir par brīvu. Izjūtu labvēlību pret jaunajām ģimenēm, arī no sabiedrības. Tiek organizēti dažādi pasākumi bērniem un jaunajām ģimenēm. Arī pilsētas svētkos vienmēr ir iespaidīga programma, kas paredzēta tieši bērniem. Manuprāt, tas ir liels pluss, dzīvojot mazpilsētā, ka ir padomāts tieši par cilvēku labāšu. Ķoņos vietā, kur dzīvoju, mēs to saucam par «Ķoņu ielu», un tur ir vēl vairākas ģimenes ar maziem bērniem.

Pastāsti, kāda bija tava diena līdz šim brīdī.

Šodiena bija ļoti saiteigta. Ceļos es parasti ātri, ap sešiem no rīta, lai varu neseidzīgi izdzert rīta kafiju. Salieku drēbes meitņai uz dārzpū, lai viss ir parakais pirms ceļa. Trešdienās dar-

zībā jābūt īpaši ātri, lai paspētu izbraukt uz peldēšanas nodarbībām. Tālāk jau dodos uz darbu Evely, kas ceļā aizņem apmēram pusstundu. Šodien izbaudīju skaisto ceļu un zaļos kokus, prie-cājos, ka manū mājas pagalmu šonakt nekāra salna un viss ies-tādītāis vēl ir vietā. Darbā pat sanāca būt 40 minūtes agrāk nekā parasti. Tā kā šis man ir pēdējais mēnesis Evelyes biblio-tēkās darbā, tad jāpagūst tie darbi, kas bija plānoti ilgākam laika periodam, dažādu rakstu digitalizācija un dokumentu sa-kārtošana.

Pēdējais mēnesis Evely? Kādi ir nākotnes plāni?

Mani tuvākie plāni ir saistīti ar darbavietas maiņu. Bija iespēja pieteikties uz bibliotēkās vietu Naukšēnos, ko arī izmantoju, un mani pieņēma. Bet, ja godīgi, Evely pamest man ir ļoti žēl, esmu šai vietai ļoti pieķērusies, bet Naukšēni ir mana dzimtā vieta, viss ir tuvs un pazīstams, un, protams, arī dzīvoju turpat netālu. Domāju, kā jau katras pārnaikas, tas būs neliels izaicinājums, bet zinu, ka būs forši, jo palikšu savā mīļajā bibliotēkās profesijā.

Ar ko tu labprāt nodarbotos, ja nebūtu bibliotēkās?

Es vienmēr esmu bijusi radoša. Pirms darba bibliotēkā biju iesākusi manikūra kursos, varbūt pabeigtu tos un būtu pavisam kas citāds. Tomēr, pat ja nestādātu bibliotēkā, pilnīgi noteikti vēlētos strādāt darbu, kas saistīts ar cilvēkiem un komu-nikāciju ar cilvēkiem.

Ar ko nodarbotos, ja nebūtu nepieciešams pelnīt naudu iztikai?

Tā kā mans hobijs ir poli-mērnlā rotu veidošana un dārz-kopība, domāju, ka ar to arī no-darbotos, jo ar šiem hobijiem reķinus nomaksāt nevar, bet sirdi gan tie iepriecina.

Kāda ir tev labākā atpūta? Mana labākā atpūta ir laiks

“Ēvelieši ir ļoti sirsnīga un cieša kopiena. Viņi ir aktīvi un labprāt iesaistās vietējā kultūras dzīvē.”

kopā ar ģimeni. Man ļoti patīk pavadīt laiku ārā pagalmā. Mums ir tradīcija katru svētdienu ārā vārt zupu, tad nu katru nedēļu cenšos izdomāt ko jaunu. Kā mēs smejamies – grila sezona mūsu pagalmā nekad nebeidzas. Pirms vēl nebija sava īpašuma, ar vīru un meitņu devāmies izbraukumos, esam apceļojuši visu Latviju, īpaši mīla ir Latgale, kur atgriezāmies vairākas reizes.

Kāds, tavuprāt, ir cilvēka dzīves galvenais uzdevums?

Manuprāt, svarīgi nodzīvot savu dzīvi tā, lai nekas nebūtu jānožēlo. Ir svarīgi sabalansēt laiku starp ģimeni, atpūtu, darbu un hobijiem. Ir svarīgi nepažēlot laiku sev, man tie ir rīti, vienmēr cenšos piecelties stundu agrāk un ar smaidu domāt par tikko iesākušos dienu. Es pēc dabas esmu optimiste, vienmēr cenšos visā saskatīt labo un pozitīvo, un, lai vai kas notiktu, es ticu, ka vienmēr viss būs labi.

Traucē bedres, trūkst reisu un sēdvietu

GITA KVETKAUSKA

Turpinot stāstu par vides pieejamību Saldus novadā, uzskatīsim pensionārus, māmiņu no Ezeres, kundzi, kura ikdienā pārvietojas ar palīgīdzekli, un Saldus novada bibliotēkas vadītāju.

Saldus novada bibliotēkas direktore Margarita Marcinkeviča pastāstīja par pakalpojumu pieejamību bibliotēkā. Direktore atklāja, ka šajā jomā iedzīvotājiem nākas saskarties ar dažādiem izaicinājumiem. Viens no tiem ir transporta infrastruktūra, jo ir grūti pārvietoties pa sliktajiem lauku ceļiem. Tāpat viņa uzsvēra, ka problēmas rada tas, ka samazināts sabiedriskā transporta tilpums, lievisti komercieisi, kas ir dārgi, neērti un mazās pieturās nepietur.

M. Marcinkeviča pastāstīja par jaunu pakalpojumu — grāmatu un žurnālu piegādi mājās iedzīvotājiem, kuri dažādu iemeslu dēļ pašu spēkiem līdz bibliotēkai nevar nokļūt. "Pēc teritoriālās reformas Saldus novadā iekļauts līdzšinējais Brocēnu novads. Līdz ar to bibliotēkas Saldus novadā veido vienotu centrālizētu tīklu. Lai šāds modelis darbotos rezultātīvi, pašvaldība bibliotēkas administrāciju papildināja ar amata vienību — direktora vietnieks, kura pamat pienākumi ir darbs ar novada bibliotēkām."

M. Marcinkeviča darbu Saldus novada bibliotēkā uzsāka 2022. gada 1. jūnijā. Viņa saka: "Man bija jāizvērtē bibliotēku kvalitatīvie un kvantitatīvie rādītāji, kā arī izmaksas uz apkalpojamās teritorijas iedzīvotāju skaitu. Nonācām pie secinājuma, ka grūti pieejamā vietā ar ļoti mazu aktīvo lietotāju skaitu ir Cieceres pagasta bibliotēka, kura turklāt atradās nomātās telpās. Ar pašvaldību izlēma bibliotēku likvidēt. Būtiski, ka šāds lēmums pieņemts ar nosacījumu, ka arī turpmāk šīs apkaimes iedzīvotāji varēs saņemt bibliotēkārōs pakalpojumus. Piešķīra finansējumu grāmatu un žurnālu iegādei, kā arī saglabāja amata vienību, lai būtu, kas šo darbu veic."

Uzsākām Emburgā un Oškalnos, sākotnēji izmantojot Brocēnu pilsētas un Cieceres pagasta apvienības pārvaldes transportu. Lai palielinātu gan apkalpojamo skaitu, gan ģeogrāfisko aptvērumu, bez Cieceres pagasta maršrutos iekļaujot Brocēnus, Saldus pilsētu un tās apkaimi, Saldus novada pašvaldība bibliotēkai piešķīra apvidus automašīnu. Savukārt citviet novada bibliotēkariem ir personīgo auto patapinājuma līgumi, lai arī tur vajadzības gadījumā grāmatas varētu aizgādāt uz mājām. Daudzi iedzīvotāji ir ierobežoti saņemti bibliotēkas pakalpojumus, jo, piemēram, dzīvo mājās, no kurām grūti izkļūt. Tādēļ mēs turpināsim attīstīt šo pakalpojumu."

Saldus novada bibliotēkas direktore skaidro, ka loks, kurš var tikt apkalpots mājās nav formāli nosprausts, bet pārsvarā tie ir iedzīvotāji ar ierobežotām pārvietošanās problēmām, kā arī cilvēki, kuriem dažādu iemeslu dēļ ir grūtības sociālizēties.

Katram mākonim ir zelta matiņa, ietaupot līdzekļus par telpu nomāšanu, Brocēnu pilsētas un Cieceres pagasta apvienības pārvaldes vadība ieguldīja līdzekļus bibliotēkā jeb viedā grāmatu skapja iegādei. Matja otrajā pusē tas būs pieejams Brocēnu tirgus laukumā. To varēs izmantot ikviens bibliotēkā reģis-

JAUNUMS. Saldus bibliotēkā bērni paņēmtās grāmatas var ievietot šādā čemodānā.

trēts lietotājs. Elektroniskajā katalogā lasītājam jāsamēklē vēlāmā grāmata, jāaizpilda veidlapa klātienē vai elektroniski, parakstot ar e-parakstu, un jānosūta uz bibliotēkas e-pastu. Bibliotēkārōs reģistrēs, bīblotomāts nosūtīs kodu un pēc tam, līdzīgi kā citos pakomātos, būs jāievada kods. Atvērsies durvis un varēs paņemt savu grāmatu, kura saudzēšanas nolūkos būs ievietota aizsērāmajā celofāna maisiņā. Grāmata būs jāatzpērn trīs dienu laikā un pēc izlasīšanas to varēs ielikt atpakaļ pakomātā ar to pašu kodu vai nodot bibliotēkā.

Direktorei jautāju, vai plāno šādas viedos grāmatu skapjus uzstādīt pagastos? Viņa atbildēja: "Mēs gribam redzēt kā tas darbosies Brocēnos, kāds būs pieprasījums. Bibliotēku nozares speciālistu vīdā valstī ir arī skeptiski viedokļi, piemēram, tādēļ, ka grāmatas ātrāk nolietosies. Nākotnē apsveram pakomāta izvietošanu Saldus pilsētā."

Pieprasītas ir bibliotēkārō piedāvātās konsultācijas un apmācības drošāka interneta jautājumos. Esam mācīti e-pakalpojumu jomā un mācām to citiem, kaut vai kā lietot e-katalogu. Ļoti bieži nepieciešams apgūt elektronisko parakstu. Tradicionālie pakalpojumi — apmācām digitālajā vīdē neapmācīties, esam ieguvuši droša interneta vēstnieka statusu."

Māmiņa Emīļa Kociņa no Ezeres pastāstīja, ka ar bērnu ratiņiem nebija grūtības tikt pagastnamā vai pārtikas veikala, jo ir uzbrauktuves. Grūtības sagādāja nokļūt līdz Ezeres centram, jo brīžiem sanāk pārvietoties pa ceļu, kur brauc mašīnas, bet letves ir tikai centrā. Tāpat nelielas grūtības pārvietoties ar bērnu ratiņiem sagādā sliktie ceļi un bedres; grūti atvērt veikala durvis, ja blakus nav kāds, kas palīdz. Viņa atceras: "Saldū ļoti reti pārvietojos ar bērnu ratiņiem, bet, kad ar paziņu pastaigājamies pa Cieceres dabas taku, bija viens grants un šķembu posms. Ar ratiņiem nevarējām pabraukt, tāpēc dabūjām tos nest."

Saldū uzrunāju kādu kundzi, kura pārvietojas ar palīgīdzekli. Viņa stāstīja: "Pārvietojos ar ratiņiem, jo ejot mazi gabali, sāk sāpēt mugura. Uz tiem varu apsēsties, ja nogurstu." Ar kundzi runājām Kalnsētas veikalā un redzēju, ka viņa savus ratus atstāja pie trepēm. Jautāju vai bieži saskaras ar tādu problēmu? Viņa atbildēja: "Nē, RIMI braucu ar ratiem, bet Maksimā bieži atstāju pie kases." Kundze stāstīja, ka pie ārstiem atveid mazzēdīs, taču ziņā, kad pašai grūtāk pārvietoties, pārtikas produktus atveid meita. "Dzīvoju Celiniekos, pa ceļam ir labas letves un gājēju pārejas. Citreiz Lielajā ielā, ejot uz Celiniekiem, nevaru uzreiz uzbraukt kalnā, tad pusceļā apsēžos uz ratiem, pēc tam turpinu."

Cieņojos Saldus pilsētas pensionāru biedrībā. Lai uzzinātu, ar kādiem šķēršļiem pilsētā viņi saskaras. Atbildes bija dažādas, kāda pensionāre stāstīja, ka Jēlgavas ielā pie Saldus tehnikuma krustojuma trūkst gājēju pārejas, lai nokļūtu Kalnsētas parkā. Bieži vien nākas iet vairākus metrus, lai ielu šķērsotu. Kāda pensionāre uzskata, ka pie jaunā tilla, kur ielu drīkst šķērsot tikai velo braucēji. Vajadzētu jaut visiem, jo bieži vien māmiņas, seniori to vēlas šķērsot, lai nebūtu jāiet liels lūkums līdz nākamajai gājēju pārejai, taču bieži vien autovadītāji ir agresīvi un neapstājas. Vairāki seniori piekrita, ka visā pilsētā trūkst soli, kur apsēsties, sevišķi uz Kuldīgas ielas, jo krēsli bieži vien ir pretējā pusē. Brīvības ielā, ejot uz Čāpāžu kapiem nav kur apsēsties. Pensionāri izteica priekšlikumu, ka sēdvietu iepretim vecajam kultūras namam vajadzētu novietot tuvāk ielai, nevis zālienā. Ziemeļu ielā vajadzētu ierīkot trotuārus, jo mašīnai braucot pretīm, cilvēkiem nākas kāpt grāvjos. Aktuāla problēma ir autobusu satiksmē Brocēni-Saldus un Saldus-Brocēni. Koncertu laikos un pēc plkst. 21 nekursē autobusi, un seniori netiek mājās. ■

MAF
Mediju atbalsta fonds

Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.

Par projekta Domā-darī saturu atbild SIA Saldus Zeme II.

Meditatīva sajūta pārlaicīgā telpā ar vārdenes izjūtu

Ne visās telpās mēs jūtamies kā labo *sajūtu* telpā. Šoreiz Ulbrokas bibliotēkas izstādes “Vārdene” iespaidā tik kupli apmeklētājā pasākumā runājam un domājam par latviešu senvārdiem un to ietekmi uz asociatīvu piederību kultūrai, valodai, domāšanai un uztverei. Vārdenes tēla un valodas apkopojums sarunai par *eko* kritiku un *eko* poētiku klātesošajos ir radījis nedalītu interesi, un tēlu kopums vislabāk izprotams vai skatāms puskrēslā, bez telpu apgaismojuma. Radītās asociācijas darbojas kā semiotikas mehānisms un patiesībā ir zinātne par zīmēm, kas pēta tās nozīmes rašanos un informācijas nodošanu. Vienlaicīgi iemājo spilgtas asociācijas par latviešu senvārdiem – *kneipe*, *čūnīs*, *impampis* utt. – un rada neierasti patīkamu noskaņu.

Izstādes “Vārdene” darbu pamatā kūdras materiāls, un senā vārda jēdzieniskais skaidrojums ir radītās kop-sakarības valodas un tēla metaforiska

nozīme, kas pievērs uzmanību kaut kam aizmirstam, atrastam, bet vērtīgam. Kūdra ir dabas grāmata, kura miljoniem gadu rezultātā radusies vidē, kurā dzīvojam, mūsdienās mēs to mācāmies lasīt, iepazīt un pārradīt.

Tekstilmākslinieces Gintas Kristjansones personalizstādē ir 16 kūdrā veidoti tēli, kurus autore ceļā uz izstādes tapšanu meklējusi, lasot dažādus vārdus. Ne uzreiz izprotot vārdu nozīmi. Otrkārt, kā kājāmgājēju viņu satraukusi visapkārt dzirdamā svešā valoda. Zinātniskie pētījumi semiotikā, semantikā un psiholingvistikā veidoja atziņu, ka zīmju un valodas attiecības ir mijiedarbība un kopums, kas ietekmē mūsu domāšanu, sajūtas, un katra skana nes informāciju.

No tā arī izriet, autore sprāt, ko es gribu un varu pateikt radītajos tēlos. Simbioze ar materiālu un pietāte pret materiālu ir ļoti saistošs un radošs process. Arī ļoti īpašs, jo arī smarža nes unikālu informāciju par Latvijas

vēsturi, senajiem augiem, kokiem, cilvēkiem.

Ne mazāka cieņa, ka atradusi un apkopojusi aizmirstos latviešu valodas vārdus, pienākas folkloristei Janīnai Kursītei, kas no visdažādākajiem avotiem – vecām vārdnīcām, literatūras, ekspedīcijām apzināto uzdrīkstējās apvienot un izdot divās vārdnīcās “Neakadēmiskā latviešu valodas vārdnīca jeb Novadu vārdene” un “Tautlietu vārdene”. Blakus aizmirstajiem vārdiem vai zināmu vārdu aizmirstām nozīmēm tiek piedāvāti arī jaunvārdi, apliecinot latviešu valodas attīstības spēju. Latvieša dabas mīlestība ir īpašību un dabisko raksturlielumu kopums. Profesore J. Kursīte mums atgādina, ka dabai ir cita valoda un, aktualizējot jēdzienus “*ekolingvistika*”, “*ekotekstils*”, rasts veiksmīgs eksponējams darba rezultāts. Tajā pašā laikā mūsu katra atbildība ir saudzīga attieksme pret dabas materiālu. Daba, kas pati veido mākslu, ir meditatīva

visā savā krāšņumā, un mūsu spēkos prast saglabāt šīs sajūtas.

Katrs, kurš vēroja izstādi, uzzināja, kādu senvārdu iemieso kāds no kūdras tēliem, cik trāpīgs vai izprotams šobaltdien mums senais vārdu lietojums. No Ulbrokas bibliotēkas izstādē, līdz vasaras beigām, turpina ceļu uz Igauniju, lai iemātos Palmes muižas kompleksa senās mākslas centrā.

Uzsākot vasaras darba cēlienu, atgādinām, ka no jūnija līdz augustam mainīsies Ulbrokas bibliotēkas darba laiks. Gaidīsim jūs darba dienās.

- Pirmdienās 11:30–13:00, 13:30–19:00
- Otrdienās 11:30–13:00, 13:30–19:00
- Trešdienās 9:30–13:00, 13:30–17:00*
- Ceturtdienās 11:30–13:00, 13:30–19:00
- Piektdienās 9:30–13:00, 13:30–17:00

*Katru mēneša otrā trešdiena – Spodrības diena – BIBLIOTĒKA apmeklētājiem slēgta.

Pasākumu plānā neizpaliks aktivitā-

tes un plānotās vasaras sezonas tikšanās. Augustā aicinām divu dienu ekspedīcijā un ceļojumā uz Seliju kopā ar Janīnu Kursīti.

Muzeju dienas pasākums šogad 18. maijā plkst. 12.00. Ulbrokas bibliotēkā “Mācību un studiju laika pazīmes – lomas, stereotipi, pētniecība un stils”. Pēter Brūvera ceturtdā kalendāra prezentācija. Viesos novadnieks Egīls Venters, laikabiedri un Ulbrokas Mūzikas un mākslas skolas Ģitāristu ansamblis skolotāja Kristapa Hermaņa vadībā. Jūnijā – turpinām tikšanos ciklā “Laikabiedri”. Ulbrokas bibliotēkā viesos mākslas vēsturniece un grāmatas “Ulbrokas muiža un tās apkaimes” autore Vita Banga sarunā ar kultūras žurnālisti Liegu Piešņu par vietas mainību un pagasta kultūrtelpu gadsimtu skrējienā. Pēterdienas pasākums.

Visu vasaru darbosies āra lasītava un grāmatu brīvpieejas maiņas plaukts. Salasišanās rīti, lasījumi jaunākās paaudzes pārstāvjiem.

Daiga Brigmane,

Ulbrokas bibliotēkas vadītāja

Avots: Tēvzemīte

Datums: 10-05-2024

Naukšēnu bibliotēka – roku rokā ar dabu

Maija sākums mūs šogad pārsteidzis ar galējībām – viendien saulainos plus divdesmit grādos pēc Celsija solot, ka vasara jau klāt, bet citdien ar mīnusiem draudot nokost priecīgi uz sauli atplaukušos ziedus. Tomēr nekas, arī ārā pakšinošais lietus, neraucē zinātkāriem cilvēkiem doties izzīņas ceļojumā kopā ar bibliotēkas piedāvātajām iespējām. Tā 7. maijā, no desmitiem rītā līdz gandrīz četriem vakarpusē, Dabas izzīņas dienā Naukšēnu bibliotēkā apmeklētāji kopā ar Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta dabas aizsardzības pārvaldes speciālistēm šķirstīja ne tikai bibliotēkā esošos iespieddarbus par dabu, bet arī, bruņojoties ar lupām, mērinstrumentiem, zondēm un citiem palīgmateriāliem, devās to izpētīt klātienē. Paldies par sadarbību Naukšēnu vidusskolas bibliotēkai I. Mednei un skolotājiem, kuri rosināja bērnus un jauniešus mācīties kopā ar speciālistēm! Arī pieaugušie, kuri pievienojās skolēnu grupām, ar interesi darbojās līdz un uzdeva zinātkārus jautājumus nenogurdināmajām DAP darbiniecēm Intai un Lindai.

Savukārt no 13. līdz 17. maijam bibliotēkas, tajā skaitā Naukšēnu, aicina uz Digitālo nedēļu. Naukšēnos paredzētās tēmas katrā dienā savas – par e-grāmatām, digitāli pieejamajām datubāzēm un bibliotēku vietnēm, īpaši skarot Valmieras bibliotēkas mājaslapas novadpētniecības sadaļu un iedzīvotāju iesaisti vietvārdu vāk-

šanā, nedaudz ielūkosimies arī mākslīgā intelekta iespējās un tā atpazīšanā. Protams, kā allaž individuāli līdzēju arī tikt galā ar jau ikdienā ierastajiem jautājumiem, kas skar e-pakalpojumus vai viedierīču lietošanas neskaid-rības.

Ķonieši modina Dīķeru Zaļo māju

Pirms dažiem gadiem Dīķeru muižas Zaļajā mājā rosīgi darbojās grupiņa aktīvu ķoniešu, kuri, salabojot labdara dāvētas stellas, pamazām apguva aušanas prasmes, pulcējās citās radošās nodarbēs, vāca dažādas liecības par Ķoņu puses vēsturi cerībā ar laiku izveidot savu kopienas telpu. Diemžēl laikā, kad visiem zināmā nejaucā kaite uz pāris gadiem iesaldēja ne vienu vien rosīgu nodarbi visā pasaulē, arī šeit iesāktais apstājās, vēlāk aktivitātes pārcēlās uz Ķoņu bibliotēku. Bibliotēka pašlaik ir slēgta, bet aktīvie ķonieši, tajā skaitā Ķoņu folkloras kopa “Dzīne”, vēlas tikties savā pagastā, lai radoši turpinātu ro-sīties. Tika nolemts satikties 6. maijā – Dīķeru Zaļās mājas modināšanā Ūsiņos. Kopīgā talkā, pulcējoties 21 cilvēkam, tika sa-koptas telpas, nomazgāti logi, sa-zāģēti un novākti nolūzušie zari parkā un dārzā, satīrītas kritušās lapas ap Zaļo māju, iznesti va-saras gaitās parka soli un gal-di... Pabeidzot smagākos darbus, ar radošu pieskaņu ap liepiņu tika darināta arī *dabas mandala*. Lielī un mazi talcīnieki darbu

noslēgumā novērtēja uz uguns-kura sievu vārīto *cirvja kāta* zupu un vīru katlā cepināto *pantāgu*. Ar gandarījumu par paveikto kok-ļu pavadījumā visi kopā vienojās dziesmās, atceroties arī parunāt par turpmākiem plāniem – vēlmi turpināt amatniecības prasmju un radošu darbnīcu norises jau sest-dienā, 11. maijā, mācoties darināt ievu zieduēni mājas apstākļos.

Tā kā Naukšēnu bibliotēkai šogad ar pašvaldības atbalstu pie-šķirta vecākā bibliotekāra likme, no jūnija sāks darbu otra darb-niece, tas atvieglos darbu arī ar Ķoņu iedzīvotājiem. Tātad – ja līdz šim vienu vai divas reizes mēnesī Ķoņu senioriem no Naukšēniem tika veikta grāmatu ap-maiņa mājās, tad no jūnija divreiz mēnesī bibliotēkā būs iespējams arī uz vietas Dīķeros satikt no-teiktās dienas, ja nepieciešams, saņem palīdzību un tikties pa-sākumos.

GRĀMATĪGI ir stilīgi un noderīgi!

Maijs atnācis ar labu ziņu arī biedrībai «Ķoņu kalna dzīves skola» – VPR kultūras projektu konkursā, kuru finansiāli atbalsta VKKF mērķprogramma «Latviešu vēsturisko zemju attīstības programma» un Vidzemes plā-nošanas reģions, ir atbalstīts bied-rības projekts *GRĀMATĪGI!*

Kāpēc biedrībai sadarībā ar Naukšēnu bibliotēku ir svarīgi aktualizēt šo tēmu? Ne velti grā-matas ir Latvijas Kultūras kanona daļa un *Latviešu grāmata* 2025.

gadā svinēs 500 gadus. Lasīt-prasme savulaik ir veicinājusi latviešu kā tautas pašapziņas vei-došanas, izglītošanas, garīgo at-lūstību un izaugsmi. Lasītprasmes un lasītā izpratnes nozīmīgumu nevar noliegt arī mūsdienās, tas ir pamats, bez kā nav iespējama mazā cilvēka tālākā izaugsme, iesoļošana patstāvīgā dzīvē. Da-žādi pētījumi parāda, ka lasīšanas paradumi un izpratne par rakstīto gan pasaulē, gan Latvijā mainās, diemžēl uz sliktu pusi – līdz ar digitālo ierīču progresu un ie-nākšanu ikdienā gan bērni, gan pieaugušie grāmatas lasa arvien mazāk, lasīšana ģimenē kopā ar bērniem notiek retāk vai nemaz, līdz ar to turpmākā bērna lasīt-prasme, teksta izpratne, uztvere, spēja izlasīto pielietot skolā un vēlāk dzīvē attīstās lēnāk, ilgter-miņā pasliktinot dzīves kvalitāti kopumā. K. Mičulei, rodod ie-dvesmu pēc dalības *Lasītpatikas forumā 2024* Siguldā, radās pār-liecība, ka būt stilīgam mūsdienās nozīmē prast un saprast, zināt un uzzināt, darboties un sadar-boties, to spēj dot grāmatas un lasītprasme, tāpēc tapa projekts, lai rosinātu bērnus un pieaugušos vairāk pievērst uzmanību grā-matām kā prasmīgas un radošas personības izaugsmei veicinātā-jam. Rezultātā biedrība «Ķoņu kalna dzīves skola» kopā ar Naukšēnu bibliotēku laikā no maija beigām līdz decembra sā-kumam realizēs projektu *GRĀ-MATĪGI!* Tas paredz vismaz des-mit dažādas nodarības Ķoņos

un Naukšēnos (bet pievienoties drīkst no jebkuras vietas!), aicinot uz grāmatu un tās lasīšanu pa-skatīties citādāk, nekā ierasts, arī atraisot dalībnieku radošumu nodarbībās saistībā ar un par *grāmatīgumu*, uzsverot valodas bagātību caur vietējo dialektu, izceļot Grāmatu kā vērtību, kuru unikālā eksemplārā katrs pats var izveidot. Dažādu pasniedzēju vadībā lasīsim kopā ar suni, pa-visam mazie iepazīs *grāmatīguma* pārsteigumus caur izstādi un ro-tālām, rakstīsim dzeju un citus tekstus paši, tulkosim tos *rūve-niski*, veidosim vienkāšī darinā-mas mākslinieciskas grāmatu formas un ilustrācijas, lai rezultātā izveidotu Savu Grāmatu. Par no-rišēm pirms pasākuma tiks izzi-ņots sociālajos tīklos, afišās un laikrakstos, bet par pašu sākumu Tu, lasītāj, uzzini pirmais – 28. maijā dosimies ceļā, lai izpētītu grāmatu tapšanas ceļu papīrfab-rikā un tipogrāfijā, bet 6. jūnijā Naukšēnu bibliotēkā darbnīcā *Grāmat-nieciņi* Lienes Apsītes vadībā darināsim *grāmatīgus* ak-sesuārus – griezīsim, šūsim, li-mēsim atslēgu piekariņus, kulo-nus vai pat auskarus miniatūru grāmatu formā no papīra un ādas. Vietu skaits katrā darbošanās reizē ir ierobežots, tāpēc jāatceras par pieteikšanos Naukšēnu bib-liotēkā. Parādīsim, ka būt *grā-matīgam* ir stilīgi un noderīgi!

Rosīgi radošu vasaru vēlot –
Kadija Mičule,
Naukšēnu bibliotēkas vadītāja

Avots: Liesma

Datums: 14-05-2024

Mēs par Raini...

Viesītes bibliotēkā – sarunas par Raini

Pēc 7. februāri notikušās Viesītes bibliotēkas novadpētnieku tikšanās «Ceļmaize pārgājieniem pa Raiņa ielu», kas bija veltīta mūsu pilsētas tiesību piešķiršanas 96. gadadienai, aizritējuši jau vairāk nekā divi mēneši. Bija pienācis laiks atkal satikties.

Sanācām kopā 12. aprīlī, tikšanās vieta nomainīga – Viesītes bibliotēka. Šoreiz sarunu un diskusiju pēcpusdienas uzmanības centrā – mūsu dižais novadnieks Rainis.

Vispirms – kā tas nāk, ka Viesītes galvenā iela nosaukta Raiņa vārdā? Vai tad Viesītei ir kāda saistība ar Raini? Otrs novadpētnieku uzdevums, gatavojoties pasākumam, bija lasīt nesen iznākušo Armanda Pučes grāmatu par Raini «Ar baltiem cimdiem» un vērtēt tajā izteiktos apgalvojumus. Vai pēc šīs grāmatas izlasīšanas domas par Raini ir mainījušās uz sliktu pusi un vairs neuzskatām viņu par cienījamu cilvēku, rakstnieku, dzejnieku?

Pāršķirstījām Pliekšānu, Raiņa un Aspazijas dzīves lappuses, īpaši saistībā ar bērnību un jaunību pavadīto laiku mūsu pusē – Tadenavā, Randenē, Berķenelē. Uzziņām, ka Pliekšānu dzimtas sākotne ir Stelpes pusē pie Bauskas. Un mūsu galvenais atklājums – Rainim IR saistība ar Viesīti!

Uz Ekengrāvi kā muižas nomnieks 1853. gadā atnāca zemgalietis Andrejs Gričkovskis kopā ar lielu ģimeni un jaunāko māsu Dārtu. Kā zināms, uz Ekengrāves muižas zemes arī ir izaudzis sākumā Ekengrāves (vēlāk – Āžu) miests, kas 1927. gadā pārtapa par Viesītes pilsētu.

Un vēl! – uz Ekengrāves muižu bīdināt dailo Dārtu Gričkovsku ieradās Krišjānis

Pliekšāns, Raiņa tēvs.

Pārrunājām, vai mums pašiem ir bijusi kāda saistība ar Raini, viņa darbiem utt. – esam bijuši gan Rainim veltītajos muzejos Tadenavā, Berķenelē, Jasmuižā, Jūrmalā; ir viesīti, kuras māte (arī viņa pati) ir strādājusi Tadenavas muzejā; ar Raiņa sarakstītu dzejoļu esam piedalījušies daudzlasišanas konkursā; «no galvas» varam norunāt Raiņa dzejoļu «Kakenīte» (to, kur kakenīte bērni bija un nu suņiem jāsargās...); kādai no mūsu novadpētniecēm saglabāties mātes 1926./1927. gada atmiņu albums jeb klade ar atmiņai ierakstītiem Raiņa un Aspazijas dzejoļiem; ir iemīļota Raiņa mīlas dzeja; ir nopirkta un lasīta A. Pučes grāmata par Raini ... Pārrunājām iespaidus par minēto grāmatu.

Gribējās vēl kaut ko gaišu, patīkamu, tāpēc ska-

Viesītes novadpētnieki regulāri tiekas bibliotēkā, lai runātu par kādu konkrētu vietējās kultūrvēstures tēmu.

Bibliotēkas arhīva foto

esam «PAR» Raini!

Irēna JANČEVSKA

tijām, kāda bija mūsu Raiņa iela 2013. gada pavasarī Ināra Dreijera fotogrāfijās. Noslēgumā bibliotēkas

novadpētnieku pulciņa dalībnieku lēmums ir: pēc Armanda Pučes grāmatas izlasīšanas mēs joprojām

Avots: Brīvā Daugava

Datums: 09-04-2024

Grāmatu mīlotājas satiekas pirmajā Latvijas grāmatu blogeru forumā

Ogres centrālajā bibliotēkā norisinājās pirmais Latvijas grāmatu blogeru forums, pulcējot aptuveni 60 lasītājus. Pasākumā piedalījās arī mūsu novadnieces – Pociema bibliotēkas vadītāja Talita Atvare un jogas skolotāja, grāmatu blogere Kristīne Somere. Forumu atklāja grāmatu blogeres Kristīne Pīkenena, Ieva Strazdiņa, Sandra Koka un Aija Bremšmite, kura ir arī Ogres Centrālās bibliotēkas pārstāve, kā arī rakstniece Inga Grenčberga. Bija iespēja noklausīties valodnieces Aigas Veckalnes lekciju par iedarbīgas valodas lietojumu sociālajos tīklos. Otrajā daļā diskusijās tika apspriesta un pētīta blogeru ietekme uz grāmatu un lasīšanas aktualizēšanu, tāpat varēja dalīties pieredzē. Protams, neiztika bez saviesīgām sarunām, tāpat bija pieejams grāmatu maiņas galds.

Kas īsti ir grāmatu blogeris? – Tas ir entuziasts, kurš vēlas dalīties ar savu grāmatmīlestību un iedvesmot citus kļūt par grāmatmīļiem. Tiesa, kādreiz grāmatu blogeriem bija blogi, bet tagad diezgan daudzi kļuvuši par instablogeriem, tas ir, darbojas platformā «Instagram», kur piefiksē savas izlasītās grāmatas, sniedz ieskatu tajās un savu vērtējumu, – skaidro T. Atvare. Tieši tīmekļa vietni Instagram pasākuma organizatore izmantojusi kā informācijas pasniegšanas avotu, lai pastāstītu par forumu un dalītos ar reģistrēšanās saiti.

– Daļu grāmatmīļu jau biju satikusi iepriekš, tādēļ uz forumu devos ar prieku. Tur varēju satikt jau zināmos un iepazītos

grāmatdraugus, kā arī vaigā nesatiktos un tos, kuriem «Instagram» nesekoju. Varējām pačalot, apmainīties grāmatām un, protams, paklausīties interesantos stāstījumiem. Publika bija raiba un interesanta! Nu, forši tie grāmatmīļi! – vērtē Talita. Viņaspriāt, ir svarīgi pievērst cilvēku uzmanību tam, cik brīnišķīgi ir lasīt. Ikviens taču var piemēklēt sev interesējošu literatūru, kurai dienā veltīt vismaz desmit minūtes brīvā laika. Protams, ne tāpēc visiem uzreiz jādalās ar izlasīto un jākļūst par blogeriem. – Patiesībā esmu tāda pusblogere, jo, papētot savus ierakstus Instagram, secinu, ka liela daļa no publicētā paliek storiem jeb īso stāstu sadaļā. Nesanāk tikt līdz paliekošajiem ierakstiem, tam piešķir laiku. Tomēr cenšos iedvesmot gan bibliotēkā kā bibliotekāre, gan kā Talita Instagramā, – viņa secina.

Savukārt K. Somere forumā piedalījās, apvienojot Ogres fantastiski skaistās bibliotēkas apskati ar grāmatu draugu satikšanu. Kristīne sajūtās par grāmatām savā Instagram kontā slowyogalife dalās jau vairāku gadus. – Tas mani atvedis gan pie sadarbībām ar izdevniecībām, gan draudzībām ar autoriem un citiem lasītājiem, – atzīst sarunbiedre. Viņaspriāt, mīlestībai pret grāmatām piemīt milzīgs spēks, kas mūsdienu ātrajā pasaulē ir ļoti būtisks. – Lasīšana palīdz attīstīt daudzas prasmes: koncentrēšanos, uzmanības noturēšanu, vizualizāciju un iztēli, kas digitālo ierīču ietekmē strauji samazinās, īpaši jaunajai

Kristīne Somere (no kreisās) un Talita Atvare

paauzdei. Forums izvērties par draugu kopāšanās mirkli, kurā atvērās pat introverti. – Ja mana blogošana par grāmatām spēj iedvesmot lasīt citus, kaut vienu personu, tas noteikti ir jādara, – atzīst lasīšanas entuziaste.

Šāds forums ir iespēja runāt par grāmatu un bibliotēku vērtību citādākā formātā, tāpēc organizatori iecerējuši tikšanās attīstīt. – Ja reiz šis bija pirmais, tad taču jāseko arī otrajam, trešajam un tā tālāk... – teic T. Atvare.

Fanija ROMEIKO

Foto no grāmatmīļu albuma

Avots: Auseklis

Datums: 15-04-2024

“Bibliotēku nedēļa 2024” Vangažu pilsētas bibliotēkā

No 22. līdz 28. aprīlim norisinājās “Bibliotēku nedēļa 2024”, kas šogad bija veltīta lasīšanas tematikai “Bibliotēkas un lasīšana”. Pēc Latvijas Bibliotēku biedrības (LBB) ierosinājuma Bibliotēku nedēļa Latvijā notiek kopš 1997. gada. Bibliotēku nedēļas laikā, 23. aprīlī, tiek atzīmēta arī Pasaules grāmatu un autortiesību aizsardzības diena.

Iesaistoties šīs nedēļas aktivitātēs, arī Vangažu pilsētas bibliotēkā 23. aprīlī viesojās pirmo reizi uz izglītojoši informatīvu nodarbību “Par grāmatu” pirmsskolas vecuma bērni no PPII “Gregucis” ar skolotājām Svetlanu Jermakoviču un Līnu Čtrulnieci, lai iepazītu pilsētas bibliotēku un uzzinātu ko jaunu par grāmatām.

Kopā ar bērniem apskatījām bibliotēkas telpas: grāmatu plauktus, avīzes un žurnālus, tehniku: printeri, skeneri un datorus. Aplūkojām dažādu formu un lielumu grāmatas. Bija iespēja rokas paturēt vismazāko bibliotēkas grāmatu un vislielāko, smagāko grāmatu un citus informācijas avotus.

Bērni uzzināja bibliotēkas apmeklējumu noteikumus:

- Jāievēro klusums;
- Netrēkstot un netraucēt citiem;
- Nedrīkst rakstīt un zīmēt bibliotēku grāmatās;

- Nedrīkst burzīt un plēst lapas grāmatā;
 - Nedrīkst bibliotēkā ēst un dzert.
- Nodarbības laikā bērni klausījās Ineses Zanderes dzejoliņus: “Burti”, “Zīmējums” un “Pētnieks” no grāmatas “Vai grāmatai ir knābis?”.

Kopā ar bērniem lasījām arī grāmatu – R. Skotona “Runci Punci” – un atklājām, kā beidzās viņa situācija, ja nav laikus nodevis bibliotēkā grāmatu. Runcim likās, ka būs lielas nepatīkšanas, un viņš bēga no bibliotēkas, tomēr beigu beigās viss beidzās labi. Sapratām, ka jebkuru situāciju var atrisināt, neizvairoties no tās.

Pirmo reizi ieejot bibliotēkā, daudzi cilvēki jūtas sajūsmā, jo šī vieta ir pilna ar neizsakāmām zināšanām un iespējām. Ir kaut kas īpašs tās klusumā un

mierā, kas ļauj cilvēkiem iegrimt lasīšanā un domās.

Daudzi jutās arī pārsteigti par bibliotēkas lielumu un daudzveidību – ir grāmatas par gandrīz jebkuru tēmu, kas var aizraut un iedvesmot. Ceram, ka bērniem pie mums patika un viņi gribēs nākt ciemos biežāk. Šeit var atklāt jaunas pasaules un pilnveidot sevi, kā arī piedāvājam dažādus resursus: multimediju materiālus, spēles, interaktīvas klātienē izstādes, kas padara lasīšanu un mācīšanos aizraujošāku un interesantāku.

Katra grāmata ir kā ceļš uz jauniem piedzīvojumiem un zināšanām, kas gaida, lai tos atklātu. Lai arī aicināti bibliotēkā!

Vangažu pilsētas bibliotēkas kolektīvs

Tikšanās ar rakstnieci Zani Nuts Garkalnes bibliotēkā

9. aprīlī Garkalnes bibliotēkā viesojās rakstniece Zane Nuts. Pasākuma viesu apmeklētājus iepazīstināja ar savu dzīves gājumu un ceļu, kā nonākusī līdz grāmatu rakstīšanai, pastāstīja, kā rodas sižets jaunai grāmatai, pastāstīja par jau uzrakstīto grāmatu priekšvēsturi. Vakara gaitā Z. Nuts lasīja savu pasaku bērniem un pieaugušajiem “Klusā karaļvalsts”. Rakstniece izteica pateicību Garkalnes bibliotēkas kolektīvam par sirsnīgo uzņemšanu, kā arī par

J. Jaunsudrabiņa piemiņas istabas izrādīšanu.

Liels paldies autorei un pasākuma apmeklētājiem par siltās un mājīgās gaisotnes radīšanu. Garkalnes bibliotēka novēl rakstniecei, lai visas viņas iecerētās un vēl nezināmās ieceres pārvērstos par jaunām grāmatām un lai fantāzijas lidojums izpaužas visdažādākajos žanros un sižetos.

Elvijs Krūmiņš,

Garkalnes bibliotēkas vadītājs

Jānis Skutelis iepriecina Ropažu bibliotēkas apmeklētājus ar savu asprātību un radošumu

Pirmdien, 15. aprīlī, Ropažu bibliotēkā valdīja īpašs noskaņojums, jo šeit viesojās Latvijas atraktīvais komiķis un aktieris Jānis Skutelis. Pasākuma laikā klātesošie tika aicināti “ceļojumā” pa Jāņa Skuteļa dzīves liklokiem – no bērnišas epizodēm līdz viņa izrāžu mirkļiem.

Šā pasākuma neformālā un nepiespiestā atmosfērā radās, pateicoties sarunu formai jeb dialogam, kuru vadīja žurnāliste un bibliotēkas draugs Agnese Meiere. Klātesošajiem bija brīnišķīga iespēja iepazīties ar Jāņa Skuteļa personīgo un profesionālo dzīvi, dzirdot stāstus par viņa pirmajām lomām, studiju laikiem, komiķa darbu un karjeru Jaunajā Rīgas teātrī.

Jānis Skutelis ir kļuvis par vienu no iecienītākajiem un pazīstākajiem latviešu komiķiem, pateicoties savai neierobežotajai humora izjūtai un izteiksmīgajai personībai.

Skutelis atveda uz Ropažiem līdz ne tikai savu asprātību, bet arī enerģiju, kas aizraua un iedvesmoja klausītājus. Klātesošos iepriecināja ar stāstiem par dažādām dzīves situācijām, kas atklāja viņa ceļojumu un veiksmi komēdijas pasaulē.

Pasākuma dalībnieki izteica lielu prieku par iespēju iepazīties ar Jāni Skuteli tuvāk un uzzināt vairāk par viņa dzīvi. “Šī bija neaizmirstama tikšanās, kas sniedza iespēju tuvāk iepazīties ar vienu no Latvijas izcilākajiem komiķiem, un mēs esam

pateicīgi Ropažu bibliotēkai par šo saorganizēto pasākumu,” teica viena no apmeklētājām.

Ropažu bibliotēka turpina piedāvāt un atbalstīt šādas unikālas iespējas, lai iepazīstinātu vietējo sabiedrību ar dažādu kultūras jomu pārstāvjiem. Ropažu bibliotēka atzinīgi novērtē Jāņa Skuteļa vizīti un pateicas visiem pasākuma apmeklētājiem, kuri palīdzēja šo notikumu padarīt neaizmirstamu. Šādi pasākumi ne tikai bagātina kultūras dzīvi Ropažos, bet arī dod iespēju iedzīvotājiem izbaudīt kvalitatīvu izklaidi un atpūtu.

Tikšanās ar Jāni Skuteli atgādina ikvienam, cik svarīgi ir baudīt dzīvi un izklaidēties, pat ikdienas aizņemtajās dienās.

Ceļotāja, blogere, grāmatu autore Zane Eniņa Vangažu pilsētas bibliotēkā

Interesanta un aizraujoša tikšanās pieceļāja Vangažu pilsētas bibliotēkas lasītājus “Ceļojumu stāstos” ar ceļotāju, blogeri un grāmatu autori ZANI ENIŅU.

Paldies autoriem par dalīšanos pieredzē ar neparastiem notikumiem, kurioziem, pārdzīvojumiem un jaukiem padomiem. Ceļojumu apraksti bija kā atvērti logi uz pasaules dažādību un piedzīvojumiem mums, klausītājiem. Ar prieku klausījāmies par valstīm, kur Zane ceļojusi, atklājot mums jaunas zemes, kultūras un cilvēku stāstus par eksotiskiem augiem, ēdieniem, pārgājieniem kalnos un piedzīvojumiem senatnīgās pilsētās. Katra ceļojuma apraksts bija kā piedzīvojuma atspulgs, kas var iedvesmot, izbrīnīt un pat likt sapņot par nākamajiem ceļojumiem. Zane Eniņa apceļojusi vairāk nekā 80 valstu, lielākoties ar mugursomu plecos, nakšņojot pie vietējiem, iekšējot, strādājot brīvprātīgo darbu un darot citas lietas, kas ļauj pēc iespējas pilnvērtīgāk iepazīt vietējo cilvēku dzīvi.

Par ceļojumos piedzīvoto var lasīt blogā www.mugursoma.lv, kā arī grāmatās “Nekautējais pingvīns”,

“Uz Aļasku un atpakaļ”, “Santiago ceļš – plākssteris pēdām un sirdij”, “Pārziemot Āzijā”. Ceļošana ir lieliska iespēja doties pasaulē, krāt stāstus un dalīties ar tiem, ieraudzīt sevi citā perspektīvā. Bet arī šo stāstu uzklaušanās ir ne mazāk aizraujoša, jo ļauj nodomāt: “Es gan tā nedarītu” vai gluži pretēji: “Kaut es pats varētu piedzīvot!” Zane Eniņa mums ieteica izlasīt grāmatu – B. N. Lindeblāda “Varbūt es maldos”, kur ikviens varēs atklāt jaunas lietas un pilnveidot sevi. Prieks uzzināt bija par Zanes Eniņas blogu www.mugursoma.lv, kur ikviens var iepazīt dažādus ceļojumus, sekot līdzi un iegūt iedvesmu, praktiskus padomus no viņas pieredzes. (Galvenais ir atvērtība un interese par pasauli un tās daudzveidību, lai iegūtu bagātīgu un iedvesmojošu ceļojuma pieredzi.) “Ceļošana sākmā tev atstāj bez valodas, bet tad padara par lieliskāko ceļojumu stāstnieku.”

Paldies par sadarbību Vangažu vidusskolas 8.a klasei un skolotājai Baibai Točai, ka atvēlēja laiku latviešu valodas stundās un iepazīna šā daļdarba žanru! Paldies jaunīšiem par izteiktajiem viedokļiem lino.com

vietnē! Lasot autores grāmatas, patika reālie apraksti notikumi, spilgtie tēli, dažādu valstu kultūra, ēdieni. Teksta savdabīgu un interesantu noskaņu radīja sarunvaloda, svešvārdu un anglicismi – merčendaizings, geokešings u. c. Paldies par jauko tikšanos visiem šā žanra interesentiem! Piekritam Z. Mauriņas teiktajam, ka “ceļot prot tas, kā sirds ir redzīga un kā acs prot apstāties un svētīt. Ceļot prot tas, kas savu sirdi prot atrast. Kad acis, ausis un sirds atveras, dvēsele izpeldas skaistumā”.

Solvita Vencuņa,

Vangažu pilsētas bibliotēkas informācijas speciāliste

Avots: Tēvzemīte

Datums: 10-05-2024

«Digitālā nedēļa» norisinās arī mūspuses bibliotēkās

No 12. līdz 18. maijam Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācija (LIKTA) aicina piedalīties ikgadējā informatīvi izglītojošā kampaņā «Digitālā nedēļa», kas pievērsīs mākslīgā intelekta tēmai, informēja LIKTA pārstāvji.

WWW.BAUSKASDZIVE.LV

«Digitālajā nedēļā» iedzīvotāji un uzņēmumi aicināti pievērst uzmanību savai digitālprātībai un digitālajai identitātei.

Bauskas novada pašvaldības bibliotēkās «Digitālās nedēļas 2024» laikā plānotas dažādas izglītojošas un pamācošas norises. Pasākumos padomāts gan par pašiem mazākajiem, gan arī senioriem, kuriem īpaši būtiski zināt, kā sevi pasargāt digitālajā vidē, informē Bauskas novada domes sabiedrisko attiecību nodaļa.

Šogad uzsvars likts uz tādām tēmām kā drošs internets un kiberdrošība, mākslīgais intelekts un finanšu drošība digitālajā vidē. Tāpat iedzīvotājiem pagastos būs iespējams pieņemt individuālajām konsultācijām par valsts un pašvaldību e-pakalpojumu lietošanu, e-paraksta izmantošanu un citu digitālo pamatprasmju apgūšanu.

«Digitālā nedēļa» Bauskas novada bibliotēkās

Bauskas apvienībā:

- 13. – 17. maijā Ādžūnu bibliotēkā individuālas konsultācijas par digitālajiem pakalpojumiem, prasmēm un drošību internetā;

- 13. – 17. maijā Codes bibliotēkā individuālas konsultācijas «Dzīves situāciju risinājumi «Latvija.lv», drošība interneta vidē, e-pakalpojumi, VID deklarāciju iesniegšana»;

- 13. – 17. maijā Dāviņu bibliotēkā individuālas konsultācijas «E-prasmes un digitālie pakalpojumi»;

- 13. – 17. maijā Rītausmu bibliotēkā individuālas konsultācijas «Aicinām uz ekskursiju platformā «digitalabiblioteka.lv»»;

- 14. maijā Bauskas Centrālā bibliotēka organizē Bauskas kultūras centrā nodarbības «Drošība internetā» vidusskolēniem. Nodarbību vadītāja – Latvijas Drošāka interneta centra pārstāve Jana Orlova;

- 16. maijā Pāces bibliotēkā individuālas konsultācijas par digitālajiem pakalpojumiem un drošību internetā.

Iecavas apvienībā:

- 13. – 17. maijā Ziemeļu bibliotēkā individuālas konsultācijas «Bibliotēkas attālinātie pakalpojumi: e-katalogs, «3td» e-grāmatu bibliotēka, abonētās datubāzes»;

- 14. maijā Iecavas bērnu bibliotēka organizē informatīvu stundu ««Letonika» – mācībām un izklaidei»;

- 15. maijā Edvarta Virzas Iecavas bibliotēkā konsultācijas «Kā izmantot bibliotēkas pakalpojumus attālināti?»;

- 15. – 18. maijā Zorģu bibliotēkā individuālas konsultācijas «Esi prātīgs sociālajos tīklos». Netici visam, ko izlasi, pārbaudi faktus un ziņas sūtītāju, prasi padomu ekspertam, ko sociālo tīklu un mobilo telefonu lietotājiem iesaka digitālās drošības eksperts Elvijs Straziņš.

Rundāles apvienībā:

- 13. – 17. maijā Bērsteles bibliotēkā individuālas konsultācijas digitālo pakalpojumu izmantošanā;

- 13. – 17. maijā Svitenes bibliotēkā individuālas konsultācijas par digitālajiem pakalpojumiem un drošību internetā.

Vecumnieku apvienībā:

- 13. – 17. maijā Bārbeles bibliotēkā individuālas sarunas: digitālo pakalpojumu izmantošana un informācija par programētāja E. Straziņa viedokli par finanšu krāpšanu digitālajā vidē;

- 13. – 17. maijā Beibežu bibliotēkā individuālas konsultācijas «Digitālie pakalpojumi iedzīvotājiem, bibliotēkas attālinātie pakalpojumi un drošība virtuālajā vidē»;

- 13. – 17. maijā Misas bibliotēkā individuālas sarunas «Iepazīšanās ar mākslīgo intelektu»;

- 13. – 17. maijā Skaistkalnes bibliotēkā digitālās drošības ceļvedis «Mans tīmekļa sarunu kodekss». Savstarpējo attiecību ētikas principi sociālajos tīklos, video pamācība «3td» e-grāmatu bibliotēkas izmantošanā, digitālo zināšanu tests tiešsaistē;

- 13. – 17. maijā Taurkalnes bibliotēkā individuālas konsultācijas «Digitālie pakalpojumi un prasmes»;

- 13. – 17. maijā Valles bibliotēkā individuālas konsultācijas par e-pakalpojumiem, kā arī iespēja apgūt kādu no digitālajām prasmēm, kas atvieglos cilvēka ikdienu: VSAA e-pakalpojumu izmantošana, Eiropas veselības apdrošināšanas kartes (EVAK) pieņemšana, VID gada ienākumu deklarācijas sagatavošana un iesniegšana, e-paraksta lietošana, rēķinu apmaksa internetbankā, e-adrese izveidošana un lietošana. Tiešraides no «Digitālās nedēļas» pasākumiem;

- 13. – 17. maijā Vecumnieku bibliotēkā individuālas konsultācijas «E-prasmes un pakalpojumi». ♦

Avots: Bauskas Dzīve

Datums: 14-05-2024